

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Erasmus+

Fișă de resurse

Secolele XVIII și XIX

Trunchiul modulului /D

1/ Tematica abordată

În literatura franceză, găsim locul handicapului în societate.

Secolul XVIII :

Denis Diderot : Scrisoarea despre orbi pentru cei care văd 1749

L Scrisoarea despre surzi și muti pentru cei care aud și vorbesc 1751

Secolul XIX :

Victor Hugo : Notre-Dame de Paris 1831

Honoré de Balzac : Verișoara Bette 1846

George Sand : Moara din Angibault 1845

Stăpânii sunetelor 1853

Eugène Sue : Misterele Parisului 1842

Jules Verne : Michel Strogoff 1876

2/ Context

În secolul al XVIII-lea, mișcarea Iluministă s-a născut în Franța și odată cu ea o nouă gândire filosofică care aduce idei noi despre societate. Acesta este momentul scrierii Enciclopediei, ghidat de o chestionare a cunoștințelor. Handicapul nu ocupă un loc important, dar este evocat în două tipuri de scrieri: fabule și un discurs al lui Diderot.

Astfel, alți fabuliști au considerat dizabilitatea ca un atribut și au „ridicat” handicapul la rangul unui personaj în același mod ca animalele precum Jean-Pierre Claris din Florian în Orbul și paralticul, sau Arnaud Berquin în Orbul și șchiopul. Acest lucru îi oferă în sfârșit un loc de onoare în acest moment. Într-adevăr, ca

și animalele, handicapatul este astfel înzestrat cu defecte (reduse la handicapul său) și calități (în principal, acela de a gândi să elaboreze o soluție). În aceste două fabule găsim ideea compensării, că prin cooperarea cu mulți dintre cei cu dizabilități ar putea deveni o persoană ideală și completă. Există ideea că handicapatul este o piesă de puzzle care, dacă găsește o altă piesă cu care să se asocieze, ar putea fi în sfârșit o persoană ca ceilalți. Astfel, paralticul l-ar putea ghida pe orb care i-ar permite să se deplaseze purtând-o. Trebuie menționat că Arnaud Berquin a fost interesat de educația copiilor și a publicat diferite povești.

Dar secolul al XVIII-lea este, de asemenea, o punere la îndoială a științei Evului Mediu și se fac progrese în domeniul chirurgiei. Astfel se lucrează cu oamenii orbi pentru a le restabili vederea. Diderot într-un eseu despre percepția vizuală ia imaginea nevăzătorilor din societate pe fundal. El explică că acest lucru schimbă punctele de referință ale individului care trebuie apoi să se adapteze mediului din jurul său. El descrie modul în care oamenii orbi percep spațiul din jurul lor prin atingere; el subliniază că ființa umană este capabilă să se adapteze în funcție de ceea ce este el, că pierderea unuia dintre simțuri nu este sinonimă cu debilitatea. El demonstrează astfel că același lucru este valabil și pentru moralitate, ceea ce nu poate fi universal, deoarece toată lumea este diferită: atacă astfel religia; acest lucru îl va duce la închisoare. Dar, prin ideile sale, el schimbă punctul de vedere al nevăzătorilor, el arată că acești oameni trebuie luați în considerare prin diferența lor. El va repeta acest tip de eseuri în 1721 cu scrisoarea către surzi și muti pentru folosul celor care aud. Face un pas mai departe scriind că persoana cu handicap este sensibilă și atentă; dar întotdeauna sugerează că el este un personaj imaginar. Pe de altă parte, apare ideea că handicapul poate fi vindecat; dacă este nu este din naștere, nu mai este o trăsătură definitivă.

3/ Finalitate

Această fișă este atașată la modulul de instruire privind istoria handicapului și cadrul legislativ al acestuia.

4/ Limite

Am studiat doar cazul Franței.

5/ Perspective